

Michał Zdunik
Requiem dla Stanisława Wyspiańskiego
 dramat radiowy na głosy

GŁOSY

ciało Wyspiańskiego

powracający soliści

anioł śmierci

żona Wyspiańskiego

ojciec Wyspiańskiego

dzieci Wyspiańskiego

Teodor

Helena

Mieczysław

Helena

Stanisław Franciszek

Polska (a raczej jej rozkładające się zwłoki)

chór zmarłych

nieistniejąca orkiestra

autor

Obligato: W tym dramacie najważniejszą wskazówką interpretacyjną jest zapis tekstu: jego pauzy, odstępy pomiędzy wyrazami, powtórzenia, wersyfikacja. Chciałbym, by były traktowane tak dokładnie, jak kolejne takty w orkiestrowej partyturze. Należy też podążać za muzycznymi określaniami tempa oraz artykulacji i dynamiki.

Przedtakt

Jest 28 listopada 1907 roku. Stanisław Wyspiański umiera - - -

*- coś mi podpowiada, że - tak naprawdę - umierał zupełnie samotnie - czy ktoś mu się objawił? - czy ujrzał tę ciemność, która tak go, przez całe życie, prześladowała...? - - -
 jest taki jego rysunek, jeden z ostatnich - „W łóżku z żoną z aniołem śmierci...”...
 - a jeśli ten anioł był przy nim od zawsze - - - od chwili narodzin?*

- czy jako małe dziecko wiedział, że narodził się jako

martwy - rozkładający się - gnijący - ! (?)

i całe życie będzie poznawał swoją śmierć poznawał... - - - ?

kto mu zaśpiewa requiem? - - - kto odprawi żałobę - - -

„niech mi nad grobem nikt nie płacze...”

- a może to on sam, dla siebie...?

i słyszymy głosy - - - on sam jest tym głosem - głosy są w nim - wchodzi w ciało krew w mięso - w umieranie

1. Ciało Stanisława Wyspiańskiego leży nieruchome na brudnym łóżku albo Introitus
largo doloroso

chór *piano - grave solenne*

Requiem aeternam dona eis, Domine - wieczny odpoczynek racz mu dać Panie

ciało bez choroby i cuchnących wrzodów

miasto w którym wszystkie budynki będą uginąć się pod naporem kamiennych kwiatów a
w ciemnych ciasnych ulicach ujrzymy

jego duchy - (duński książę w wawelskich krużgankach...)

matkę - niech nie będzie

tylko wspomnieniem !- !-! -

ojca, którego nigdy nie było - pijany ciężar kołyszący się

na drewnianych schodach - - -

racz dać mu takie słowa, które inni zrozumieją - (nadal dobrze pamiętał, wracały do niego,
jakby odbijały się od gładkiej powierzchni ciemnych luster

- - - rzucił je na kamienistą ziemię - teraz już złożony do pustego grobu) - - -

czy pozwolisz mu wyjść z tej nocy ciemnej i dostąpić

zbawienia, gdzie nie będzie już grzechu i potępiania

- tak brzmiało jego prawdziwe

- imię -

tak chciał zapisywać swoje nazwisko - zostawiał swój swoje zdania - gramatyki

jasnych plam pożądań - kiedy przywoływał własną śmierć i...

anioł śmierci (jeden z solistów) *mezzoforte - solenne pesante*

przestańcie

osoba z chóru *mezzopiano indeciso*

dlaczego?

anioł śmierci

nie ma już czasu

on go wzywa

osoba z chóru

myślałem, że jest jeszcze chwila

że on pozwolił

anioł śmierci

rozmawiałeś z nim?

osoba z chóru

nie, ale myślałem...

anioł śmierci

więc nie myśl już więcej

osoba z chóru

a tobie powiedział to osobiście?

anioł śmierci

to nie ma teraz znaczenia

osoba z chóru

powiedz

anioł śmierci

przecież wiesz, że
nikt go nie widział

osoba z chóru

może nie istnieje?

anioł śmierci

milcz!

osoba z chóru

daj znak!

anioł śmierci

przecież jest

osoba z chóru

gdzie

anioł śmierci

tu

osoba z chóru

nie rozumiem

anioł

nie ma czasu

- już mówiłem -

on go wzywa

osoba z chóru

jeszcze chwila

proszę !-!

anioł śmierci

spójrz na to ciało

osoba z chóru

za chwilę uleci z niego życie

krew się zatrzyma

oddech zamrozi

anioł śmierci

więc - - - ?

osoba z chóru
będziesz go miał
tylko dla siebie
ale... -

anioł śmierci
ale - - - ?

osoba z chóru
musi się pożegnać
tyle jeszcze słów -
- zostało
czekają na nie

anioł śmierci
kto?

osoba z chóru
ci, którzy mogą
mu wybaczyć

anioł śmierci
tego nie da się zmazać
wielka rana przebite
- ciało

osoba z chóru
niech chociaż usłyszą
jego oddech
- głos - ...

anioł śmierci
los
już przesądzony

osoba z chóru
błagam!

anioł śmierci
milcz!

osoba z chóru
ktoś musi go pożegnać
odpuścić winy
pobłogosławić zakopać
w brudnej ziemi...

anioł śmierci
myślisz, że to coś da
przecież tam nic -

osoba z chóru

tam nic - ?

anioł śmierci

nic - nic - nic nie

- - - ... - nieważne

osoba z chóru

powiedz!

anioł śmierci

milcz!

osoba z chóru

- - -

anioł śmierci

masz godzinę

chór *piano - decrescendo - pianissimo**prima voce*

żegnam cię mój świecie wesoly - już idę w śmiertelne popioły - rwie się życia przędza -
śmierć mnie w grób zapędza - !-! bije pierwsza godzina !-!

żegnam cię mój świecie wesoly - już idę w śmiertelne popioły - rwie się życia przędza -
śmierć mnie w grób zapędza - !-! bije pierwsza godzina !-!

żegnam cię mój świecie wesoly - już idę w śmiertelne popioły - rwie się życia przędza -
śmierć mnie w grób zapędza - !-! bije pierwsza godzina !-!

seconda voce - simultaneamente -

Requiem aeternam dona eis, Domine - wieczny odpoczynek racz mu dać Panie

!-! Requiem aeternam !-!

Requiem aeternam dona eis, Domine - wieczny odpoczynek racz mu dać Panie

!-! Requiem aeternam !-!

Requiem aeternam dona eis, Domine - wieczny odpoczynek racz mu dać Panie

!-! Requiem aeternam !-!

wersja: 9 grudnia 2020**Zrealizowano w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

Stypendium

Ministra
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego